

Høring av forslag om vern av 9 skogområder i Buskerud og Akershus, oktober 2025

Innholdsfortegnelse

1. Verneforslag.....	3
2. Hjemmelsgrunnlag.....	4
3. Saksgang	4
3.1. Bakgrunn og saksgang for de enkelte verneforslagene.....	5
4. Forvaltning	6
5. Konsekvenser av vern	7
6. Oppstartsmelding - Mottatte merknader og Statsforvalterens kommentarer	7
6.1. Innspill til oppstartsmelding 14 mars 2024 (Tronstad utvidelse, Vefferstad og Gåsebekken).....	7
6.2. Innspill til oppstartsmelding 27. juni 2024 (Skreikampen og Rusteåne).....	11
6.3. Innspill til oppstartsmelding 20. mai 2025 (Fyranflaget, Holum skog, Robøle og Trestikle utv.).....	13
7. Større endringer etter oppstart av verneplan	21
8. Høring.....	21
9. Verneforslag.....	22
9.1. Fyranflaget, Krødsherad kommune	22
9.2. Gåsebekken, Lier kommune	24
9.3. Vefferstad, Lier kommune	25
9.4. Utvidelse av Tronstad naturreservat, Lier kommune.....	26
9.5. Robøle, Gol kommune	28
9.6. Rusteåne, Gol kommune	29
9.7. Holum skog, Nittedal kommune	31
9.8. Skreikampen, Eidsvoll kommune	32
9.9. Utvidelse av Trestikle naturreservat, Drammen kommune.....	34
10. Vedlegg	35

1. Verneforslag

Statsforvalteren i Buskerud, Østfold, Oslo og Akershus sender med dette på høring forslag om vern av syv nye naturreservater og utvidelse av to eksisterende naturreservater i Buskerud og Akershus.

De nye områdene som foreslås vernet er:

- **Fyranflaget naturreservat**, Krødsherad kommune, ca. 1071 dekar
- **Gåsebekken naturreservat**, Lier kommune, ca. 210 dekar
- **Vefferstad**, Lier kommune, ca. 364 dekar
- **Robøle naturreservat**, Gol kommune, ca. 332 dekar
- **Rusteåne naturreservat**, Gol kommune, ca. 904 dekar
- **Holum skog naturreservat**, Nittedal kommune, ca. 198 dekar
- **Skreikampen naturreservat**, Eidsvoll kommune, ca. 2821 dekar

Områdene som foreslås utvidet er:

- **Trestikle naturreservat**, Drammen kommune, ca. 212 dekar utvidelse
- **Tronstad naturreservat**, Lier kommune, ca. 44 dekar utvidelse

Basert på tilgjengelig kunnskap om naturverdiene i områdene og/eller nye naturfaglige registreringer som er gjennomført i forbindelse med verneplanarbeidet, vurderes områdene å kvalifisere for vern som naturreservat etter naturmangfoldloven.

Områdene er tilbudt for vern av skogeierne selv gjennom ordningen med frivillig vern av skog. Ved frivillig vern forutsettes det at grunneierne og staten blir enige og inngår avtale om erstatning, avgrensing og vernebestemmelser før vernevedtak. Dette innebærer at det kan bli endringer både i vernegrense og vernebestemmelser som et resultat av disse forhandlingene og høringen.

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. Meldingen trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for skogvernet. Det ble blant annet lagt til grunn at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene i NINA rapport 54/2002 «*Evaluering av skogvernet i Norge*». I meldingen ble frivillig vern trukket frem som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge.

I St.meld. nr. 14 (2015-2016) *Natur for livet* sier Regjeringen at den vil videreføre det langsiktige arbeidet med skogvern og øke det frivillige skogvernet. Det ble vedtatt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge. NINA-rapport 1352/2017 «*Evaluering av norsk skogvern i 2016*» tegner opp mangler i skogvernet som vi skal prøve å få dekket. Så langt er ca. 5,3 % av all skog i Norge vernet.

2. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov av 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33-51. I naturmangfoldloven er det hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat er den strengeste verneformen, og denne blir normalt brukt for vern av skog.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i Statsråd etter naturmangfoldloven § 37, som lyder slik:

Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
- b) representerer en bestemt type natur,*
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller*
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for å ivareta verneformålet, skal det samtidig med vernevedtaket legges frem et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk godtgjørelse til private som bidrar til områdets skjøtsel.

3. Saksgang

I saker med frivillig vern av skog får normalt Statsforvalteren tilbud om vern fra grunneier(e) via deres skogeierorganisasjon. Det blir deretter gjort naturfaglige registreringer i de aktuelle områdene, med mindre det fra tidligere av foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturverdiene. Hvis allerede foreliggende kunnskap og/eller nye naturfaglige registreringer viser at området kvalifiserer for vern, fremskaffes skogdata som grunnlag for erstatningsberegninger. Deretter forhandler grunneiere og staten om erstatning, vernegrense og vernebestemmelser.

I utgangspunktet skal det inngås avtale mellom skogeier og staten før det blir meldt oppstart av verneplanarbeid. For å sikre tilstrekkelig fremdrift i skogvernarbeidet, har det imidlertid den senere tid blitt meldt oppstart og sendt ut høringsforslag før slike avtaler er inngått. En forutsetning for dette er at grunneierne har gitt aksept for en slik fremgangsmåte.

Den formelle saksbehandlingen skal følge naturmangfoldlovens §§ 41 til 43 og rundskriv T-3/99 fra Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet). Dette kan oppsummeres på følgende måte:

- **Oppstartsmelding:** Statsforvalteren varsler oppstart av verneplanarbeid ved brev til grunneiere og aktuelle etater og organisasjoner, samt kunngjøring i aviser.
- **Offentlig høring:** Et konkret verneforslag sendes på høring ved brev til grunneiere og andre høringsinstanser. Høringsforslaget skal beskrive verneverdier og andre verdier, samt de konsekvensene forslaget antas å få. Det skal følge med forslag til vernekart og verneforskrift, og frist for å komme med merknader skal være minst to måneder.
- **Tilråkning til Miljødirektoratet:** Etter høringen skal Statsforvalteren vurdere innkomne merknader og eventuelt gjøre endringer i forslaget. Eventuelle større endringer må drøftes med grunneierne. Deretter sender Statsforvalteren sin tilråkning til Miljødirektoratet.
- **Tilråkning til Klima- og miljødepartementet (KLD):** Miljødirektoratet vurderer forslaget og sender sin tilråkning til KLD.
- **Forslag om vern:** KLD forbereder saken og legger forslag om vern frem for Kongen i Statsråd.
- **Vedtak om vern** gjøres av Kongen i Statsråd som kongelig resolusjon. Etter vedtaket vil erstatningen bli utbetalt i tråd med avtalen med grunneier.
- **Kunngjøring om vern:** Statsforvalteren sender brev til grunneiere og andre høringsinstanser, samt kunngjør vedtaket i aktuelle aviser. De nye verneområdene blir skiltet og merket.
- **Grensemerking** blir vanligvis gjort av jordskifteretten, som etter begjæring fra Statsforvalteren opptar sak om grensegang for det enkelte område.

3.1. Bakgrunn og saksgang for de enkelte verneforslagene

1. Fyranflaget, Krødsherad kommune

Området ble kartlagt i 2011 etter et tilbud om frivillig vern som senere ble trukket. Et nytt tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 19. april 2024. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 20 mai 2025.

2. Gåsebekken, Lier kommune

Tilbud om vern ble sendt Statsforvalteren 2. mars 2024. Området ble kartlagt gjennom bekkekløft-kartleggingen i Buskerud i 2008. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 14. mars 2024.

3. Tronstad sør, Lier kommune

Tilbud om vern ble sendt Statsforvalteren 1. mars 2024. Området ble kartlagt gjennom edelløvskog-kartleggingen i Buskerud i 2013. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 14. mars 2024.

4. Utvidelse av Tronstad naturreservat, Lier kommune

Tilbud om vern ble sendt Statsforvalteren 29. februar 2024. Området ble kartlagt gjennom edelløvskog-kartleggingen i Buskerud i 2013. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 14. mars 2024.

5. Holum skog, Nittedal kommune

Tilbud om vern ble sendt Statsforvalteren 30. januar 2020. Området ble kartlagt sommeren 2020. Området ble først meldt oppstart av i april 2022. På grunn av reduserte bevilgninger til skogvern, ble området tatt ut av prosess og det ble etter supplerende kartlegging meldt ny oppstart av verneplan for området 20. mai 2025

6. Robøle, Gol kommune

Tilbud om vern ble sendt Statsforvalteren 19. april 2024. Området ble kartlagt sommeren 2024. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 20. mai 2025.

7. Rusteåne, Gol kommune

Tilbud om vern ble sendt Statsforvalteren 19. april 2024. Området ble kartlagt gjennom bekkekløftkartleggingen i Buskerud i 2008. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27. juni 2024.

8. Skreikampen, Eidsvoll kommune

Tilbud om vern ble sendt Statsforvalteren 26. mai 2020. Området ble kartlagt sommeren 2020. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27. juni 2024.

9. Utvidelse av Trestikle naturreservat, Drammen kommune

Tilbud om vern ble sendt Statsforvalteren 29. februar 2024. Området ble kartlagt sommeren 2024. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 20. mai 2025.

4. Forvaltning

Ved vernevedtaket eller like etterpå blir det fastsatt hvem som skal ha forvaltningsmyndighet i verneområdene. Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for de fleste verneområder, men myndigheten er i noen tilfeller delegert til kommunen. Kommuner som ønsker delegert forvaltningsmyndighet, kan gi tilbakemelding om dette gjennom høringen.

For kommunenes tilbud om forvaltningsmyndighet gjelder følgende forutsetninger:

- Kommunene gis tilbud om å få forvaltningsmyndighet for alle verneområdene som i sin helhet ligger innfor kommunens grenser.
- Kommuner som ikke tidligere har hatt forvaltningsmyndighet må takke ja til alle aktuelle verneområder i kommunen dersom kommunen ønsker å overta forvaltningsmyndigheten.
- Kommunen må ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse.

5. Konsekvenser av vern

Ved opprettelse av verneområder beholder grunneier eiendomsretten, men det legges restriksjoner på hvilke aktiviteter og tiltak som kan gjennomføres i verneområdet. Naturreservat er den strengeste verneformen etter naturmangfoldloven. I naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene. Verneforskriftene innebærer et generelt forbud mot hogst, bygge- og anleggsvirksomhet og motorferdsel. Det er variasjoner i restriksjonsnivået i verneforskriftene for områdene. Dette avhenger av områdets vernekvaliteter, brukerinteresser, eksisterende tilrettelegging, anlegg og innretninger. Det vises ellers til verneforslaget for det enkelte området.

I hovedsak er det den naturlige dynamikken som skal bestemme utviklingen i reservatene, og Statsforvalteren vurderer derfor at behovet for skjøtsel i hovedtrekk vil være begrenset. Behov for forvaltningsplan og skjøtsel vil for øvrig bli vurdert fortløpende etter eventuelt vern, og ved behov vil det bli søkt om midler fra Miljødirektoratet på vanlig måte.

6. Oppstartsmelding - Mottatte merknader og Statsforvalterens kommentarer

6.1. Innspill til oppstartsmelding 14 mars 2024 (Tronstad utvidelse, Vefferstad og Gåsebekken)

Det ble meldt oppstart av verneplanarbeid for Tronstad, Tronstad sør og Gåsebekken den 14. mars 2024. Fristen for å gi uttalelse var 9. april 2024. Oppstartsmeldingen ble sendt til grunneiere og aktuelle lokale, regionale og sentrale høringsinstanser. Verneplan ble også kunngjort i aviser og på Statsforvalterens hjemmeside.

Under gis et sammendrag av de innspillene til oppstartsmeldingen som er av generell karakter eller som konkret gjelder enkeltområdene. Under er også Statsforvalterens respektive kommentarer.

Generelle innspill

Statens vegvesen har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Bane Nor har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Forsvarsbygg ser ingen konflikter med verneforslaget, men ber om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy inntas i forskriftstekstene.

Statsforvalterens kommentar: Dette er imøtekommet i forslaget til forskrifter.

NVE ber om at områdekonsesjonærene informerer om behov knyttet til eksisterende og fremtidige planer og prosjekter.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Landbruksdirektoratet opplyser at det tydelig må komme frem hvorvidt området nyttes i landbrukssammenheng. Verneforskriftene bør legge til rette for eventuell landbruksaktivitet med tilhørende tiltak. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i forskrift, må dette begrunnes i høringen. For alle landbruksrelaterte tiltak må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Statsforvalterens kommentar: Hensynet til driften av tilgrensende jordbruksarealer er ivaretatt i forslaget til verneforskrift.

Statsforvalteren ønsker begrensninger i beitebruk i områder som har naturverdier der tråkk av storfe/hest og beiting, kan gi skader på vegetasjon og mark - og således være i strid med verneformålet. Ravinene i Lier har store naturverdier knyttet til den rike floraen og dødvedtilknyttet sopp, og er stedvis sårbart for tråkk og slitasje. Det er derfor foreslått å kun tillate beite i form av videreføring av igangværende skånsomt beite.

I de andre områdene foreslår vi at beiting er tillatt, med tilhørende bestemmelser om utsetting av saltstein og mulighet for å søke om å sette opp gjerder i forbindelse med beiting. Det er generelt tillatt med uttransport av syke og skadde bufe der beiting tillates.

Norges Televisjon (NTV) har konsesjon for utbygging og drift av det digitale bakkenettet for TV, dette er også en del av den nasjonale sikkerhets- og beredskapsstrukturen i Norge. Vern av skog kan derfor ikke være til hinder for at dette skal fungere etter sin hensikt. På det nåværende tidspunkt er det ikke mulig å si noe om hvorvidt det blir forstyrrelser som følge av verneplanen, men foreløpig tilbakemelding tyder på at det ikke er stor sannsynlighet for forstyrrelser. NTV forbeholder seg retten til å komme med krav om kompensasjon for nødvendige tiltak for å sikre fortsatt gode mottaksforhold om det skulle bli problemer.

Statsforvalterens kommentar: Kravene må sies å være av generell karakter. Vi konstaterer at Miljødirektoratet ikke har åpnet for hogst i reservater for å hensynta TV- og radiosignaler. Statsforvalteren tar her ikke stilling til kravet om kompensasjon.

Norsk organisasjon for terrengsykling (NOTS) etterlyser bruk av standardiserte kart (oppløsning og visning) som er detaljerte nok til å vise stier, ikke kun traktorveier. Det er mange eksempler på stier som har forsvunnet fra kart i verneprosesser, som gjør at man tror det ikke er stier i området. Dette er problematisk ved sykkelforbud utenfor markerte stier dersom det finnes stier som er i bruk, men ikke er markert på kart. Syklister kan uforvarende gjøre seg til lovbrytere. De foreslår at det lages ett oversiktskart i f.eks. 1:20 000 og ett detaljkart i f.eks. 1:5 000, for å bedre kunne se om stier mangler..

Statsforvalterens kommentar: Standard formulering i verneforskriftene er at sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende stier (og eventuelt traktorveier og veier). Det vil si at sykling er tillatt på stier som eksisterer på vernetidspunktet, både kartfestede og ikke-kartfestede. Vi avmerker som regel ikke alle stier som befinner seg innenfor området på vernekartet, kun hvis det er spesielle bestemmelser eller restriksjoner knyttet til stien (f.eks. at det er tillatt å merke stien uten søknad).

Norges Orienteringsforbund viser til Norsk Friluftsliv sitt brev til Miljødirektoratet med forslag til endringer i forskriftsmalene. De ber videre om at orientering tillates i verneområdene.

Statsforvalterens kommentar: Vi har benyttet standard forskriftsmal fra Miljødirektoratet.

Innspill til Gåsebekken

Språkrådet har ingen merknader. Navnet passer fint med beliggenheten og er eneste godkjente skrivemåte.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Norges televisjon kommenterer at eiendommene Kopperud og Kopperudstua har god dekning nå, men retningen til sendestasjonen på Sollihøgda går rett gjennom verneområdet og signalene kan trolig bli forstyrret ved økt trehøyde.

Statsforvalterens kommentar: Se merknad på foregående side.

NVE påpeker at Statnett har kryssende nettanlegg og ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg inkluderes i verneforskriften.

Statsforvalterens kommentar: Dette er imøtekommet i forslaget til forskriften.

Martin Skaugen ønsker ikke vern på sin eiendom (gnr/bnr 172/2), som ligger på vestsiden av Gåsebekken.

Statsforvalterens kommentar: Eiendom 172/2 vil ikke bli berørt av verneforslaget.

Statnett ber om at den planlagte opprettelsen av Gåsebekken naturreservat ikke legges nærmere enn 80 meter fra senter av Statnetts sine to 300 kV transmisjonsnettledninger Sylling-Hamang L1 og Sylling-Hamang L2. Det må gis generelt unntak i vernebestemmelsene for drift og vedlikehold i og inntil verneområdet. Ber om at det gis generelt unntak for motorisert ferdsel etter konkrete traséer og at disse kjøretraséene tas inn i vernekartet. Data for traséene som blir brukt kan oversendes som grunnlag for vernekartet. De gjør også oppmerksom på bruk av droner og helikopter, og ber om at slik bruk inkl. landing gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene. Ber om å være høringspart i det videre verneplanarbeidet.

Statsforvalterens kommentar: Verneområdet vil omfatte selve linjetraseen, og dette er vanlig praksis. Noe annet ville splittet verneområdet. Forskriften er utarbeidet etter en mal fra Miljødirektoratet, og Statnetts øvrige ønsker skal være godt ivaretatt i forskriftens §§ 4, 6 og 7. Gjennom høringen får Statnett anledning til å uttale seg til forskriften.

Innspill til utvidelse av Tronstad naturreservat

Språkrådet har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

NVE bemerker at foreslått utvidelse har nettanlegg kryssende eller nærliggende driftet av Glitre Nett som har områdekonsesjon. NVE ber om at standardbestemmelser for nettanlegg blir inkludert i verneforskriften.

Statsforvalterens kommentar: NVE sitt ønske skal være ivaretatt i §§ 4,6 og 7 i verneforskriften.

Innspill til Vefferstad

Språkrådet tilrår skrivemåten *Søndre Tronstad* framfor *Tronstad sør*, men foreslår «Rønningen» eller «Vefferstad» som mer dekkende navn.

Statsforvalterens kommentar: Vi ser at navnene "Tronstad sør" og "Tronstad" som navn på reservater lett kan skape forvirring, og foreslår «Vefferstad» som nytt navn på dette området.

NVE bemerker at foreslått utvidelse har nettanlegg kryssende eller nærliggende driftet av Glitre Nett som har områdekonsesjon. NVE ber om at standardbestemmelser for nettanlegg blir inkludert i verneforskriften.

Statsforvalterens kommentar: NVE sitt ønske skal være ivaretatt i §§ 4, 6 og 7 i verneforskriften.

Glitre Nett har elektriske anlegg innenfor Tronstad sør, samt distribusjonsnett like utenfor Tronstad. De ber om at vernebestemmelsene sikrer rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende energi- og nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre disse oppgavene. Luftlinjen gjennom Tronstad sør har 12 meter ryddebelte, men det må også være adgang til å felle andre risikotrær uten dispensasjon.

Statsforvalterens kommentar: Der verneområdet skal benytte kraftlinjen som avgrensning legger vi til grunn beskrevet ryddebredde. For øvrig fanges de andre kravene opp av §§ 4, 6 og 7 i verneforskriften. Sikringshogst hvor det tas ut enkelttrær som kan medføre problem på linja anses å ligge i drifts- og vedlikeholdsbegrepet i forskriftens § 4. Felte trær skal legges igjen i naturreservatet.

6.2. Innspill til oppstartsmelding 27. juni 2024 (Skreikampen og Rusteåne)

Det ble meldt oppstart av verneplanarbeid for Skreikampen og Rusteåne den 27. juni 2024. Fristen for å gi uttalelse var 15. september 2024. Oppstartsmeldingen ble sendt til grunneiere og aktuelle lokale, regionale og sentrale høringsinstanser. Verneplan ble også kunngjort i aviser og på Statsforvalterens hjemmeside.

Under gis et sammendrag av de innspillene til oppstartsmeldingen som er av generell karakter eller som konkret gjelder enkeltområdene. Under er også Statsforvalterens respektive kommentarer.

Generelle innspill

Bane Nor har ingen merknader til verneforslaget.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering

Statens vegvesen har ingen merknader til verneforslaget.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Språkrådet har ingen merknader til verneforslaget

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering

Forsvarsbygg ber om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy tas med i forskriftene.

Statsforvalterens kommentar: Dette er imøtekommet i forslaget til forskrifter.

Innspill til Skreikampen

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) påpeker at området berører jernforekomstene Skreikampen og Skreia. Norges geologiske undersøkelse (NGU) har ikke vurdert betydningen av disse forekomstene. Ikke vurderte forekomster kan inneholde ressurser som kan være viktige. Statsforvalteren må derfor innhente informasjon for å kunne vurdere mineralressursens verdi. Området omfatter også flere nedlagte gruver tilknyttet Feiring jernverk. Vernet må ikke hindre sikring av gamle gruveåpninger eller andre nødvendige tiltak.

Statsforvalterens kommentar: NGU har begrenset informasjon i området. De sier at basert på den informasjonen som foreligger har de ingen indikasjon på at dette er mineralressurser som vil ha noen særlig økonomisk interesse. Det er ingen forekomster som er registrert i dette området, kun registreringer. Eventuell informasjon om eller merknad til denne registreringen kan meldes til Statsforvalteren gjennom høringsperioden. Sikring og andre nødvendige tiltak knyttet til gamle gruveanlegg er ivarettatt i forskriftsforslaget § 7 g.

Akershus fylkeskommune påpeker at området er viktig for friluftsliv med ski- og turløyper, badeplasser, setervanger, jernverk, gruver og utsikt. Det er viktig at allemannsretten ikke blir unødvendig begrenset, og at det gis mulighet til å tilrettelegge for friluftsliv med skilting, merking, sittebenker og utkikkspunkt. Det er også viktig å sikre at eksisterende stier og skiløyper kan vedlikeholdes og driftes. For å muliggjøre bygging av tunnel og utbedring av fv. 33 Feiringvegen ved Skreikampen, må grensene til verneområdet for skog justeres slik at de ikke overlapper med den vedtatte detaljreguleringen for rassikring. For å sikre drift og vedlikehold, må verneområdet ikke inkludere kjørebanen, grøftene og veiskjæringene til fv. 33. Hvis vernegrensen skal følge eiendomsgrensen langs deler av fv. 33, må eiendomsgrensene fastsettes nøyaktig før vernegrensene bestemmes.

Statsforvalterens kommentar: Forskriftsforslaget §§ 4 d og 6 d åpner for vedlikehold av eksisterende ski- og turløyper, klopper, skilting m.m., samt oppkjøring av eksisterende skiløype. Ny tilrettelegging vil i utgangspunktet ikke være tillatt. Verneforslaget åpner ikke for utsiktshogst. Langs fv. 33 er vernegrensen lagt langs reguleringsgrensen, slik at disse ikke overlapper. For den øvrige veistrekningen er vernegrensen lagt 15 m unna veiskulder.

Innspill til Rusteåne

Språkrådet mener skrivemåten er grei, men navnet Rustejuvet er ikke registrert i SSR. Er dette et navn som er brukt lokalt om dette området? Statsforvalteren bør vurdere om Rusteåne kan brukes som navn på verneområdet, siden det foreslåtte verneområdet dekker store deler av elveløpet til Rusteåne.

Statsforvalterens kommentar: Vi etterkommer det Språkrådet foreslår og har endret navnet på verneforslaget til *Rusteåne*.

NVE påpeker at det ikke finnes kraftlinjer i tilbudsområdet, men tett opp til. De ber derfor netteier Hallingdal kraftnett as om å uttale seg. NVE kommenterer også at det kan være

potensial for småkraftutbygging nord i tilbudsområder. Samtidig gjør de kjent at det allerede ligger en inntaksdam i verneforslagsområde, og ber Statsforvalteren undersøke med eier Hafslund AS om behov knyttet til drift, vedlikehold og fremtidige oppgraderinger av dette anlegget.

Statsforvalterens kommentar: De vanlige formuleringene om hensyn til kraftlinje blir liggende i forskriften. Småkraftverk nord i området er neppe realistisk når det samme vannet benyttes av Hafslund en kilometer nedstrøms. Kommentarer til inntaksdammen følger i neste avsnitt.

Hafslund kraft AS har et bekkeinntak i Rusteåne som er en del av vannveiene til Hemsil 2 kraftstasjon. De ber om at deres eiendom og en buffersone rundt eiendommen unntas fra verneplanarbeidet for å sikre anlegget og tilkomst til anlegget. Buffersonen vil være nødvendig for fjellsikring, hogst og tilkomst/kjøring med maskiner. De påpeker også behovet for bruk av helikopter for å frakte inn utstyr og personell. Hafslund Kraft ber om at verneplanen inkluderer bestemmelser som sikrer deres behov for drift, vedlikehold, ombygging og sikring av anlegget.

Statsforvalterens kommentar: Eiendom gbnr 10/342 tilhørende Hafslund kraft AS skal ikke inngå i verneplanen eller vernekartet. Hafslund sitt forslag om bufferareal vil innebære at omkring 100 daa av vernetilbudet tas ut, og området blir delt i to. Statsforvalteren ser dette som lite hensiktsmessig, og mener at sikrings eller andre tiltak utenfor eiendommen kan søkes gjennomført etter verneforskriften. Det går en sti ned til anlegget fra Rusteplassen og stien er stedvis bygd som trapp med ca 400 trappetrinn. Trappa kan vedlikeholdes etter § 4 i verneforskriften.

6.3. Innspill til oppstartsmelding 20. mai 2025 (Fyranflaget, Holum skog, Robøle og Trestikle utv.)

Det ble meldt oppstart av verneplanarbeid for Fyranflaget, Holum skog, Robøle og utvidelse av Trestikle naturreservat den 20. mai 2025. Fristen for å gi uttalelse var 15. juni 2025. Holum skog ble også meldt oppstart av i april 2022. Innkomne innspill på denne oppstarten er også tatt med i omtalen under. Oppstartsmeldingen ble sendt til grunneiere og aktuelle lokale, regionale og sentrale høringsinstanser. Verneplan ble også kunngjort i aviser og på Statsforvalterens hjemmeside.

Under gis et sammendrag av de innspillene til oppstartsmeldingen som er av generell karakter eller som konkret gjelder enkeltområdene. Under er også Statsforvalterens respektive kommentarer.

Generelle innspill

Bane Nor har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Statens vegvesen har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering

Språkrådet har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Glitre Nett AS har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Lede AS har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Jernbanedirektoratet har ingen innvendinger til verneforslagene, da områdene ligger langt unna eksisterende jernbaneinfrastruktur og det per i dag ikke foreligger planer om nye traséer der. De understreker likevel viktigheten av å bevare fleksibilitet i arealbruken, ettersom jernbaneutbygging kan være en vesentlig samfunnsinteresse som gir grunnlag for unntak fra vern etter naturmangfoldloven § 48.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering

Forsvarsbygg ber de om at det i forskriftstekstene tas inn generelle unntak for militær operativ virksomhet og for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy. De påpeker også viktigheten av at eventuelle skogsbilveier som berøres av verneforslagene vises tydelig i kartene, slik at Forsvarets behov for bruk av disse kan vurderes. I tillegg ønsker de at fremtidige vernekart merkes med gårds- og bruksnummer der det er mulig, for å forenkle saksbehandlingen.

Statsforvalterens kommentar: De generelle unntakene er imøtekommet i forslaget til forskrift. Ingen av verneforslagene har skogsbilveier. Vernekartet følger mal fra Miljødirektoratet. Her er ikke gårds- og bruksnummer inkludert.

NVE anbefaler at verneforskriftene inneholder bestemmelser som åpner for drift, vedlikehold og oppgradering av kraftanlegg, samt bruk av motorkjøretøy der dette ikke i nevneverdig grad

skader verneverdiene. For anlegg som ligger utenfor selve verneområdet, bør slike bestemmelser kun tas inn dersom netteier selv ber om det.

Statsforvalterens kommentar: NVE sitt ønske skal være ivaretatt i §§ 4, 6 og 7 i verneforskriftene for områder hvor det er kraftanlegg.

Norsk Organisasjon for Terrensykling (NOTS) påpeker to forhold i det videre arbeidet med vern: 1) at vernekartet skal ha en skala som viser stier (som dagens vernekart ikke gjør), 2) at det skal foreligge spesielle naturfaglige grunner til spesielt vern som gjør at man kan rettferdiggjøre et generelt forbud for sykling. Dersom dette ikke finnes, er regelen at det IKKE skal innføres et generelt forbud (selv om dette ligger i malen).

Statsforvalterens kommentar: Standard formulering i verneforskriftene er at sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende stier (og eventuelt traktorveier og veier). Det vil si at sykling er tillatt på stier som eksisterer på vernetidspunktet, både kartfestede og ikke-kartfestede. Det er uansett ikke tillatt å sykle utenfor stier og veier i utmark, uavhengig av bestemmelsene i verneforskriften, jf. frilufsloven § 2.

Vi avmerker som regel ikke alle stier som befinner seg innenfor området på vernekartet, kun hvis det er spesielle bestemmelser eller restriksjoner knyttet til stien (f.eks. at det er tillatt å merke stien uten søknad).

Landbruksdirektoratet understreker viktigheten av at høringsdokumentene tydelig beskriver eventuell landbruksbruk i områdene, og at det gis faglig begrunnelse dersom slike hensyn ikke ivaretas i verneforskriften. De peker på typiske landbruksinteresser som skogsbilveier, beite, stølsdrift og reindrift, og ber om at det vurderes bestemmelser som tillater drift, vedlikehold og tekniske tiltak knyttet til disse. Det foreslås også at det åpnes for beiting, med tilhørende bestemmelser om saltsteiner, gjerder og motorferdsel ved behov. Direktoratet forutsetter at Statsforvalterens landbruks- og reindrifsfaglige kompetanse, samt lokal landbruksforvaltning, involveres i arbeidet.

Statsforvalterens kommentar: Områdene er i dag lite brukt til beite, men vi anser ikke at husdyrbeite vil ha nevneverdig påvirkning på verneverdiene. I forslag til verneforskrift er beite tillatt, og det kan gis tillatelse til oppsetting av gjerde og sanketrøer for beitedyr. Det er generelt tillatt å sette ut saltsteiner. Vi foreslår standard bestemmelser for uttransport av syke og skadde bufe.

Innspill til Holum skog

NVE påpeker at det foreslåtte verneområdet grenser til Elvia AS sine 22 kV linjer og en 300 kV transmisjonslinje eid av Statnett. NVE anbefaler at verneforskriften åpner for nødvendig drift og oppgradering, og ber begge netteiere uttale seg.

Statsforvalterens kommentar:

Linjene ligger utenfor forslag til verneområde, men det er likevel tatt med et generelt unntak fra verneforskriftene til drift, vedlikehold og oppgradering av eksisterende energi og kraftanlegg. Dette er i tilfelle arbeidet som må gjennomføres vil kunne foregå innenfor vernegrensen.

Statnett påpeker at verneområdet er foreslått etablert inntil klausuleringsbeltet til Statnetts eksisterende 300 kV-ledning Røykås-Fåberg. Statnett har rettigheter til skogrydding og drift i dette beltet, og de påpeker at disse må respekteres i verneforskriften. I tillegg er det planlagt en ny 420 kV-ledning mellom Lillehammer og Oslo innen 2035, og denne kan bli parallelført med eksisterende trasé. For å sikre fremtidig utvikling av transmisjonsnettet ber Statnett derfor om at det etableres en buffersone på 50 meter fra ytterste kraftledning, hvor området holdes utenfor vernet. De ber også om generelle unntak fra vernebestemmelsene for tiltak som oppgradering, vedlikehold og drift, for å unngå forsinkelser og unødvendig byråkrati som kan true strømforsynings sikkerheten. Statnett ber om å bli inkludert som høringspart i det videre arbeidet med verneforskriften.

Statsforvalterens kommentar:

Verneforskriftene bruker standard ordlyd knyttet til energi og kraftanlegg for å ivareta driften av linjene som ligger utenfor forslaget til verneområde på en god måte. Grensene her er foreslått 25 meter fra senterlinje til 300 kV i øst og 12 meter fra senterlinje til eksisterende linjer i nord og vest. Dette er noe utover eksisterende ryddebelte, og hvis det likevel er enkelttrær som bør felles med tanke på linjesikkerhet så har man unntak i forskriften for dette. Vi mener at det vil være uforholdsmessig negativt for verneverdiene for et så lite område, hvis man i tillegg skal holde utenfor et område på 50 meter fra ytterste kraftlinje. Skogen her har svært lang kontinuitet og dette er veldig sjeldent i denne delen av landet. Det vil for svært mange av verneområdene kunne oppstå behov som vil kunne vurderes til å være av en vesentlig samfunnsinteresse og i så måte må man når en sak oppstår vurdere dispensasjon eller mulig grenseendring opp imot øvrige hensyn.

Elvia AS har anlegg i nærheten av Holum skog. De ber om at verneforskriften tillater drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg uten krav om dispensasjon. Dette inkluderer bruk av motorkjøretøy og skogrydding for sikker drift av luftledninger.

Statsforvalterens kommentar:

Behovene skal være ivaretatt i standardvilkårene. Se videre våre kommentarer til Statnett.

Oda Sigstad og Magdi Ytreeide Abdelmaguid (innspill til oppstarten som blir meldt i april 2022) eier naboeiendommen gbnr. 2/330 som grenser inn mot Holum skog. Som beboere og direkte berørte vil de motsette seg at vernegrensen legges i eiendomsgrensen mellom deres eiendom og gbnr 2/100, og mener at hensynet til beboere i området må veie tyngre enn grunneiers ønske om å frivillig verne hele eiendommen. De ønsker primært at den aktuelle «tarmen» sørover mot Svarttjern som er beskrevet i den naturfaglige rapporten for Holum skog, tas ut av planen. Alternativt foreslår de å legge grensen for verneområdet langs stien som i rapporten omtales som «blåmerket sti til «toppområdet» slik at kun områdene vest for stien blir fredet. Selv har de vanskelig for å forstå at arealet i denne «tarmen» er verneverdig da den er veldig smal og at turstien som ligger her er hyppig brukt. De skriver at det er viktig for mange i området at stien holdes åpen ved at vindfall og vegetasjon kan ryddes ved behov, samt at det ikke blir lagt sterke begrensninger på bruken av området som er viktig for rekreasjon og bokvalitet. Paret har også et sterkt ønske om å hogge anslagsvis 400 kvm med om lag 40 trær som grenser inntil deres eiendom av hensyn til at trær kan treffe huset eller barn som leker ved sterk vind eller tung snø. De er bekymret for at et vern vil medføre at de må leve med risikoen som trærne representerer, og at eiendommen deres blir liggende i skyggen, noe som kan gi konsekvenser med snø og fukt. Å felle trærne i området det vises til, vil bety mye for deres trygghetsfølelse og trivsel. De mener deres forslag til grenseendring ikke vil ha noen konsekvenser for hensynene bak verneforslaget. De viser til at årsaken til at «tarmen» er innlemmet i verneforslaget er forekomsten av rik sumpskog, og at det ikke finnes forekomster av rik sumpskog i områdene på vestsiden av stien. De mener for øvrig at flere av trærne som står nært deres eiendomsgrense er i strid med naboloven §3, hvilket de mener bør være et relevant tilleggsmoment i vurderingen når det ikke finnes verneverdier i det konkrete arealet.

Statsforvalterens kommentar:

Ønsket går på å ta ut den sørvestlige tarmen av forslaget til verneområde. Dette forstår vi primært er på grunn av et ønske om å hogge anslagsvis 400 kvadratmeter, eller omlag 40 trær som grenser inntil deres eiendom. Grensen er foreslått inntil tomtens sørøstre eiendomsgrense og dermed overlappende med denne. Det er samtidig en sørøstlig helning på terrenget slik at det foreslåtte vernede området ligger noe lavere enn tomten. Alder på skogen er 159 år siden forrige gjennomhogst og består av gran på midlere bonitet. Området i bunnen av terrenget består av rik sumpskog. Selv om et slikt smalt område har kanteffekter, så vil skogen og substratene som nå delvis er i nedbryting ha stor verdi for mangfoldet. Slike parti med skog som tilfeldigvis ikke har blitt hogget i nyere tid er sjeldne i både et regionalt og nasjonalt perspektiv. Vi mener dermed at det ikke er ønskelig å redusere bredden på området her ytterligere. Skulle det være enkelttrær som fremover ser ut til å kunne falle over tomten og som dermed representerer en fare, så bes det om at det tas kontakt med Statsforvalteren. Når

det blir vindfall over sti, så vil man kunne kappe ned dette, og videreføre stien slik at ferdsel ikke blir vanskeliggjort i forhold til slik det er i dag.

Joar Onstad eier skog inntil det foreslåtte verneområdet i Holum skog, uttrykker bekymring for barkebilleangrep som kan spre seg fra vernet skog til hans eiendom. Han spør om det vil bli overvåking og tiltak mot slike angrep, og om det finnes kompensasjonsordninger. Han ønsker også bekreftelse på at ordinær skogsdrift i hans område ikke vil bli påvirket, og peker på økt ferdsel og slitasje i hans skog dersom døde/falne trær får ligge igjen i verneområdet.

Statsforvalterens kommentar:

Skogbruk i tilgrensende områder til naturreservater skal ikke påvirkes eller hemmes av vern av naboeiendommer. Det har flere ganger blitt reist spørsmål om vernet skog vil kunne medføre en oppblomstring av skadelige barkebiller. Gjeldende forskning tyder ikke på dette, heller tvert om. Vi lenker her til en artikkel utarbeidet av landbruksdirektoratet og som går på granbarkbille og vernet skog: [Granbarkbiller og vernet skog - Landbruksdirektoratet](#). Det vil fra verneområdeforvaltningen sin side sannsynligvis ikke være noen overvåking over tettheter av barkebiller. Det er ingen kompensasjonsordninger for barkebilleskader, hvis spørsmålet er om det er knyttet til en egen ordning som verneområdeforvaltningen rår over. Vi kjenner imidlertid ikke til skogbrukets egne økonomiske ordninger knyttet til barkebiller. Det er reist spørsmål om økt fødsel og slitasje på naboeiendommer grunnet mer døde/falne trær i verneområdet. Eksisterende stier vil uansett kunne holdes åpne etter vernet, og vår erfaring er heller at de vernede områdene blir mer besøkt.

Innspill til Fyranflaget

NVE ber Norefjell Nett AS vurdere mulige konflikter.

Statsforvalterens kommentar: Norefjell Nett AS har ikke kommet med innspill om Fyranflaget, men mottar verneforslaget på høring.

Norges Televisjon AS (NTV) har levert en omfattende uttalelse til oppstarten av verneprosessen. De understreker at deres merknader gjelder hvordan vern kan påvirke distribusjonen av TV- og radiosignaler i det digitale bakkenettet, som NTV har konsesjon til å drifte. NTV påpeker at skog og vegetasjon ikke må hindre signaloverføring, og at det må være fri ferdsel til senderstasjoner – også med motorisert kjøretøy – hele året. De ber om at det tas høyde for behovet for å redusere vegetasjon og sikre tilgang til senderstasjoner i verneforskriftene. NTV forbeholder seg retten til å kreve avbøtende tiltak og økonomisk kompensasjon dersom vernet fører til forstyrrelser i signalene eller hindrer adkomst til senderne. De har gjort en foreløpig vurdering av hvert enkelt område og peker særlig på

mulige utfordringer i Robøle og Fyranflaget, mens de øvrige områdene antas å ha liten risiko for signalforstyrrelser.

Statsforvalterens kommentar:

Kravene som fremmes er av generell karakter. Vi konstaterer at Miljødirektoratet ikke har åpnet for hogst i reservater for å hensynta TV- og radiosignaler. Statsforvalteren tar her ikke stilling til kravet om kompensasjon.

Innspill til Robøle

NVE påpeker at området omfatter Hemsil 2 vannkraftverk og planlagt Hemsil 3, eid av Hafslund Kraft AS. NVE understreker behovet for at vernet ikke hindrer drift eller utbygging, og anbefaler tett dialog med Hafslund. I tillegg ligger en 300 kV transmisjonslinje og en transformatorstasjon eid av Statnett nært området, og Statnett bes vurdere behovet for bestemmelser i verneforskriften.

Statsforvalterens kommentar:

Vi har justert vernegrensa slik at en av tunnelutgangene nå ligger på utsiden av tilbudsområdet. Hafslund får saken på høring. Statnett har gitt eget innspill, og er svart ut nedenfor.

Statnett uttrykker bekymring for at det foreslåtte verneområdet ligger for nært deres eksisterende 300 kV transmisjonsnettledning Hemsil 1 – Hemsil 2, og påpeker at dette kan skape utfordringer for både drift og fremtidig utvikling av strømmettet. Statnett understreker at de har konsesjon og rettigheter til å eie, drifte og vedlikeholde denne ledningen, inkludert rett til skogrydding i et 45 meter bredt klausuleringsbelte. De ber derfor om at vernegrensen legges minst 80 meter fra senterlinjen til ledningen for å sikre nødvendig plass til eventuell fornyelse eller ombygging. Videre fremhever de viktigheten av at verneforskriften inneholder generelle unntak som tillater drift, vedlikehold og oppgradering av transmisjonsnettet uten søknadsplikt, da slike tiltak er avgjørende for forsyningssikkerheten og at en søknadsplikt vil medføre betydelig merarbeid og forsinkelser.

Statsforvalterens kommentar: Vi har delvis etterkommet ønsket ved å legge vernegrensa 31 meter fra senter av linja. Avstanden er valgt for å få inn hele ryddebredden Statnett har klausulert, og for en praktisk avgrensing. For at vi skal etterkomme et ønske om 80 m sone må det foreligge en plan for nyanlegg etter energiloven eller reguleringsplan etter plan- og bygningsloven. Forskriftsmalen gir anledning til ordinært vedlikehold etter §4 og oppgradering og fornyelse etter søknad i §7.

Norges Televisjon AS (NTV) har levert en omfattende uttalelse til oppstarten av verneprosessen. De understreker at deres merknader gjelder hvordan vern kan påvirke

distribusjonen av TV- og radiosignaler i det digitale bakkenettet, som NTV har konsesjon til å drifte. NTV påpeker at skog og vegetasjon ikke må hindre signaloverføring, og at det må være fri ferdsel til senderstasjoner – også med motorisert kjøretøy – hele året. De ber om at det tas høyde for behovet for å redusere vegetasjon og sikre tilgang til senderstasjoner i verneforskriftene. NTV forbeholder seg retten til å kreve avbøtende tiltak og økonomisk kompensasjon dersom vernet fører til forstyrrelser i signalene eller hindrer adkomst til senderne. De har gjort en foreløpig vurdering av hvert enkelt område og peker særlig på mulige utfordringer i Robøle og Fyranflaget, mens de øvrige områdene antas å ha liten risiko for signalforstyrrelser.

Statsforvalterens kommentar: Det står en stasjon på toppen av Lisbetnøbbi og den er ukjent om NTV har anlegg her. Stasjonen ligger utenfor tilbudsområdet og grensa er på det nærmeste 30 m fra antenna. Kravene som fremmes må sies å være av generell karakter. Vi konstaterer at Miljødirektoratet ikke har åpnet for hogst i reservater for å hensynta TV- og radiosignaler. Statsforvalteren tar her ikke stilling til kravet om kompensasjon.

Innspill til Trestikle

Norges Televisjon AS (NTV) har levert en omfattende uttalelse til oppstarten av verneprosessen. De understreker at deres merknader gjelder hvordan vern kan påvirke distribusjonen av TV- og radiosignaler i det digitale bakkenettet, som NTV har konsesjon til å drifte, men de kommenterer at det ikke er hytter eller boliger i nærheten av verneforslaget.

Statsforvalterens kommentar: tas til orientering.

NVE informerer om at verneområdet grenser til vannmagasinene Røysjø og Mellomdammen, brukt til drikkevannsforsyning. NVE ber om at Glitrevannverket IKS og Drammen kommune kontaktes for å vurdere behov for vedlikehold og tilkomst. Lede AS har ingen anlegg eller planer i området.

Statsforvalterens kommentar: Statsforvalteren har vært i kontakt med Glitrevannverket og fått ytterligere informasjon om hvilke behov Glitrevannverket IKS og Drammen kommune har som det må tas hensyn til. Se ytterligere kommentar nedenfor.

Glitreverket IKS regulerer Røysjø som grenser til det aktuelle området og har dermed interesse av å følge verneplanarbeidet. De ber om å bli inkludert på kontaktlisten for videre saksbehandling, og opplyser at de allerede har bedt om innsyn i tidligere sakspapirer, slik at det ikke er nødvendig å sende disse på nytt. På vegne av Drammen kommune informerer de om at det er igangsatt et prosjekt for å vurdere fremtidig rehabilitering av dammene i Trestiklevassdraget, i henhold til kravene i damsikkerhetsforskriften. De påpeker at deler av rehabiliteringsarbeidet vil måtte foregå innenfor vernesonen, selv om konkrete løsninger ennå

ikke er valgt. Vurderingen av videre drift kan resultere i rehabilitering av dammene med dagens reguleringshøyder eller med endrede høyder, eller avvikling av en eller alle dammene. En utvidelse av vernesonene må ikke legge ytterligere begrensinger på deres muligheter.

Statsforvalterens kommentar: Gjeldende forskrift for Trestikle naturreservat sier at vernebestemmelsene ikke er til hinder for vedlikehold av bygninger, dammer og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Videre kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppgradering av eksisterende dammer. Det kan også gis tillatelse til nødvendig motorferdsel for vedlikehold og oppgradering av eksisterende dammer. Disse bestemmelsene foreslås videreført etter utvidelsen. Eventuell avvikling av dammene er ikke nevnt eksplisitt i denne forskriften. Dersom det skulle bli aktuelt, må det søknadsbehandles på vanlig måte. I og med at verneformålet først og fremst er knyttet til skogen, vil dette trolig få tillatelse. Det kan også sees som en naturrestaurering og tilbakeføring til naturlig tilstand.

7. Større endringer etter oppstart av verneplan

Tilbudsområdene for utvidelse av Trondstad naturreservat og Gåsebekken i Lier kommune er nær halvert i areal etter at en grunneier har trukket seg fra verneprosessen.

8. Høring

I det følgende er hvert av verneforslagene kort beskrevet med informasjon om området generelt, verneverdier og andre interesser. Det er også vedlagt konkrete forslag til verneforskrifter og kart med forslag til vernegrenser.

Foreliggende forslag til verneområder og vernebestemmelser er utarbeidet på bakgrunn av de naturfaglige registreringene, dialog med grunneiere og innspill ved melding om oppstart. Forskriftene og avgrensingene som sendes på høring er omforent med grunneierne, men både forskrift, avgrensing og kart vil være gjenstand for videre drøftinger under høringen.

Alle som måtte ønske det, kan komme med en uttalelse til verneforslagene. Statsforvalteren ber spesielt om synspunkter på:

- Områdenavn
- Eventuelle konflikter med andre interesser. Vi ber om at eventuelle konflikter beskrives mest mulig konkret, for eksempel hvilken del av området det særlig er knyttet konflikt til, og hvilke justeringer av bestemmelser i forskriften som vil være nødvendig for å løse eller redusere konflikten.
- Forskriftene og eventuelle merknader til spesielle forhold i det aktuelle området. Også her ber vi om mest mulig konkrete opplysninger og forslag til mulige løsninger.
- Avgrensing av områdene
- Eventuelle behov for skjøtsel og tiltak, samt innspill til forvaltningen av områdene.

- Eventuelle feil i høringsutkastet.
- Berørte kommuner bes gi tilbakemelding om de ønsker delegert forvaltningsmyndighet for verneområdene, se kap. 4.

Med bakgrunn i innkomne merknader og opplysninger, samt drøftinger med grunneierne, vurderer Statsforvalteren behovet for å justere verneforslagene. Det tas deretter sikte på å oversende Statsforvalterens endelige verneforslag til Miljødirektoratet våren 2026.

Frist for å avgi uttalelse er 20. desember 2025. Uttalelser sendes skriftlig på e-post til sfovpost@statsforvalteren.no eller i brev til Statsforvalteren i Buskerud, Østfold, Oslo og Akershus, Postboks 325, 1502 Moss.

9. Verneforslag

9.1. Fyranflaget, Krødsherad kommune

Kommune: Krødsherad

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 1071 dekar

Berørte eiendommer: 179/1, 179,2 180/27, 181/14

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, som representerer en bestemt type natur i form av gammel rik lavlandsgranskog, kalkgranskog, og rik blandingsskog, og som har særskilt betydning for biologisk mangfold.

Fyranflaget består av et stort og velarrondert område med verdifull lavlandsgranskog som har en rikelig andel av død ved. Området har også betydelig arealer med ulike typer kalkrik skog, som kalkgranskog og kalkfuruskog. Det er registrert et stort antall rødlistede arter i området.

Mangeloppfyllelse

Det tilbudte området oppfyller i ganske stor grad viktige mangler ved skogvernet. Dette gjelder særlig lavlandsskog og rike skogtyper, men også viktige forekomster av rødlistearter og til en viss grad også skog under naturlig dynamikk. Av prioriterte skogtyper dekkes lågurtgranskog og boreal naturskog godt, og høgstaudeskog og boreal løvskog i liten grad.

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog. På eiendom er det tatt ut et areal på 4,5 daa langs eiendomsgrensen i

sørøst. Dette er gjort for å ta ut et areal som i all hovedsak består av traktorvei, og for å forenkle avgrensningen/ redusere antall knekkpunkter.

Kulturhistoriske verdier

Det er ingen automatisk registrerte kulturminner i området. Statsforvalteren er heller ikke kjent med at det er nyere tids kulturminner innenfor området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk, beite og friluftsliv.

Mulighetene for å drive skogbruk utgår ved vern, og blir økonomisk kompensert.

Beitebruken av området er begrenset til sau på utmarksbeite, uten inngjerdinger og installasjoner innenfor tilbudsområdet. Utkast til forskrift legger opp til at denne bruken kan opprettholdes.

Tilbudsområdet inngår i et mye brukt turområde der toppunktet er et populært turmål med utsiktstårn, benker og bål plass. Utkast til forskrift legger opp til at denne bruken kan opprettholdes, og at stier og utsiktstårn kan holdes ved like.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever derfor en avveining mellom skogbruk og skogvern. Etter metodikk for skogfaglig vurdering, er Fyranflaget gitt S3 i skogverdi (*har betydning for tømmertilgangen*). Videre er tilbudsområdet gitt høyeste verdi for naturvern V1 (*har betydning for vern*). Metodikken for skogverns-avveining fastslår at områder som får kombinasjonen V1S3 skal prioriteres for vern.

Planstatus

Området omfattes av kommuneplanens arealdel (KPA), vedtatt i 2013. Tilbudsområdet er i denne planen avsatt til landbruk-, natur- og friluftsmål (LNF). Deler av tilbudsområdet er i KPA skravert som hensynssone/faresone for skred og ras. Hensynssonene bygger på kartgenererte områder der NVE mener det kan være rasfare. Det er ikke gjort konkrete undersøkelser av evt. rasfare i området.

Bestemmelsene for hensynssonen i KPA gir først og fremst begrensninger for etablering av nye boliger og påvirker ikke vern av området.

9.2. Gåsebekken, Lier kommune

Kommune: Lier

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 210 dekar

Berørte eiendommer: 197/1, 197/4, 197/6, 198/2, 198/3, 198/6

Gåsebekken er en del av ravinesystemene i Sylling, og inngår i en meget stor sammenhengende og godt bevart ravineskog langs Gåsebekken.

Verneformål og verneinteresser

Området domineres av gråor-heggeskog og rik edelløvskog med høyt innhold av alm, ask, og gråor. Området har stor treslagsvariasjon, høy produktivitet, og stort innslag av forholdsvis gammel skog. Forekomstene av død ved og svært gamle trær er noe lavere enn i ravinene rundt Tronstad, og er ujevnt fordelt i området. Det er allikevel registrert en rekke rødlistede arter i området som er tilbudt til vern, inkludert en rekke arter knyttet til død ved av gran (sjokoladekjuke (VU), gul snyltekjuke (NT)) og død ved av alm (skrukkeøre (NT), kastanjestilkkjuke (VU), almekullsopp (NT)). Tilbudsområdet er også en av to norske funnsteder for den svært sjeldne arten frynsepraktkjuke (VU). Feltsjiktet domineres av høystauder, hvorav flere er kalkkrevende arter. Området har i tillegg stort potensial for truede arter innen artsgrupper som ikke er kartlagt.

Fikk høyeste mulige verdi (6) ved kartlegging av bekkekløfter i 2008.

Mangeloppfyllelse

Området fyller mangler i skogvernet knyttet til ravineskogene øverst i Lierdalen, som antas å være de mest intakte og naturlige ravineskogene i boreonemoral sone i Norge, og utgjør et svært viktig økologisk nettverk.

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog.

Kulturhistoriske verdier

Det er ikke gjort registreringer av kulturminner i området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk. Holtsmark golfbane grenser tett inntil verneforslaget i sørvest. Det er ingen registrerte forekomster av puk, grus eller mineraler i NGUs kartdatabaser for området.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S6 (*kan få betydning for tømmertilgangen*). Verneverdiene får verdi V1 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V1S6 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel. Ravinen er satt av som hensynssone H560 - bevaring av naturmiljø.

9.3. Vefferstad, Lier kommune

Kommune: Lier

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 364 dekar

Berørte eiendommer: 84/1, 84/2, 86/1, 87/2, 87/3, 87/4, 87/5, 87/6, 87/7, 87/16, 88/3, 88/4, 88/5, 88/6, 88/19.

Vefferstad, tidligere Tronstad sør er et av tre områder i denne oppstartsmeldingen som ligger i ravinene i Sylling, langs elvene som lenger sør i Lierdalen renner sammen til Lierelva.

Tilbudsområdet ligger langs begge sider av Nordelva ved gårdene Bruenga og Rønningen.

Verneformål og verneinteresser

Som for de andre områdene, er verdiene knyttet til relativt intakt og upåvirket ravineskog med stor treslagsvariasjon, høy produktivitet, stort innslag av død ved og gamle trær, og mange registreringer av truede arter. Hele tilbudsområdet er kartlagt som en svært viktig naturtypelokalitet, og domineres av rik edelløvskog, nærmere bestemt gråor-alm- og askeskog. Området har høyt innhold av grove og hule ask- og almetrær med brysthøydiameter på opptil 120 cm. Det er registrert en rekke sjeldne og truede arter knyttet til alm, slik som ferskenpote (EN), kastanjestilkkjuke (VU) og almeskin (VU), men også arter som rynkeskin (NT) og rosenkjuke (NT) som krever dødved av gran. Feltsjiktet domineres av høystauder, hvorav flere er kalkkrevende arter. Området har i tillegg stort potensial for truede arter innen artsgrupper som ikke er kartlagt. Naturverdiene i området er vurdert til å være tilstrekkelig kjent og beskrevet og det henvises til ww.naturbase.no.

Mangeloppfyllelse

Området består utelukkende av naturtyper som er mangelfullt fanget opp i skogvernet. Ravineskogene øverst i Lierdalen antas å være de mest intakte og naturlige ravineskogene i boreonemoral sone i Norge, og utgjør et svært viktig økologisk nettverk.

Avgrensning

Avgrensningen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog.

Kulturhistoriske verdier

Det er ikke gjort registreringer av kulturminner i området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk.

Det er ingen registrerte forekomster av puk, grus eller mineraler i NGUs kartdatabaser for området.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S6 (*kan få betydning for tømmerutgangen*). Verneverdiene får verdi V1 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V1S6 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel. Deler av verneforslaget ligger innenfor faresone for ras- og skredfare (H310) og hensynssone for naturmiljø (H560).

9.4. Utvidelse av Tronstad naturreservat, Lier kommune

Kommune: Lier

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 44 daa utvidelse som gir nytt totalareal på 392 dekar

Berørte eiendommer av utvidelsen: 175/5 og 175/8

Utvidelsen av Tronstad naturreservat består av to adskilte områder nordøst for Tronstad naturreservat. Den ene delen ligger i den sidearmen som kalles Gunnerødravina, mens den nordligste delen ligger i Stokkerindravina.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt og internasjonalt sjelden naturtype i form av et intakt ravinelandskap på marin leire, og med skog som er lite påvirket i nyere tid. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder flere har flere rike skogtyper som fuktig edelløvskog og død ved. Det er et mål å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Begge områdene er kartlagt som rik edelløvskog med A-verdi (svært viktig). Områdene kjennetegnes av ravineskog med stor treslagsvariasjon, høy produktivitet, og stort innslag av forholdsvis gammel skog. Områdene domineres av ulike utforminger av rik edelløvskog med mye gråor, alm og ask, men det finnes flere innslag av blandingsskog og lågurtgranskog. Ravinene er forholdsvis intakte med mye gammel skog og store trær. Deler av skogen beskrives som uvanlig gammel til å være boreonemoral ravineskog. Det er også svært god tilgang og kontinuitet på ulike typer dødved, og antall rødlistede arter er stort, særlig blant vedboende sopp. Det er registrert en rekke sjeldne og truede arter knyttet til løvtrær, slik som almeskin (VU), almekullsopp (VU), pelsblæremose (VU), lundgulpigg (VU), skrukkeøre (NT) og almelav (NT), men også arter som sjokoladekjuke (VU), rosenjodskinn (VU) og klengeskjuke (VU) som krever god kontinuitet av død granved. Feltsjiktet domineres av høystauder, hvorav flere er kalkkrevende arter som skogstarr og junkerbregne. Området har i tillegg stort potensial for truede arter innen artsgrupper som ikke er kartlagt.

Mangeloppfyllelse

Området består utelukkende av naturtyper som er mangelfullt fanget opp i skogvernet, og utvidelsen vil tilføre eksisterende naturreservat verdifullt areal.

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog.

Kulturhistoriske verdier

Det er ingen registrerte kulturminner innenfor verneforslaget.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk.

Det er ingen registrerte forekomster av puk, grus eller mineraler i NGUs kartdatabaser for området.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S7 (har mindre *betydning for tømmerutgangen*). Verneverdiene får verdi V1 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V1S7 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel. Det ligger også innenfor hensynssone for naturmiljø (H560).

9.5. Robøle, Gol kommune

Kommune: Gol

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 332 dekar

Berørte eigedomar: 7/1, 9/3, 10/1, 10/4, 13/6, 23/48, 23/56.

Robøle ligg nord for Gol sentrum, 280-640 moh., rundt den markerte åskammen Lisbetnøbbi.

Verneføremål og verneinteresser

Føremålet med naturreservatet er å ta vare på eit område som inneheld truga, sjeldan eller sårbar natur i form av naturtypane kalk- og lågurtfuruskog, rik sandfuruskog og kalkgranskog. Vidare har området særskild betydning for biologisk mangfald ved at det inneheld mange truga artar knytte til desse skogtypane. Det er ei målsetjing å behalde verneverdiane i mest mogleg urørt tilstand, og eventuelt vidareutvikle dei.

Verneforslaget har mykje bratt terreng med den skarpe åsryggen som markerer seg ut i dalen. Særleg den austvendte delen av åsryggen er stupbratt, medan den sørvestvendte lisida i vest er jamnbratt. Området er generelt tørt og solrikt, har stadvis kalkrik berggrunn og ligg i mellomboreal vegetasjonssone. Furu er dominerande treslag, medan granskog opptre i meir skjerna hellingar i nedre del. Her finst det òg nokre plassar ein del boreale lauvtre. Skogen er i det meste av området eldre til gammal, og har stadvis ein del daud ved. Den raudlista naturtypen kalk- og lågurtfuruskog (VU) dekkjer store delar av området, men det finst òg spreidd rik sandfuruskog (NT). I tillegg opptre kalkgranskog (VU) i den austvendte lia, samt små areal med høgstaudegranskog (NT). Kalkfuruskogen, med overgangar mot kalkrik sandfuruskog, er ein skogtype som nesten ikkje er påvist andre stader i Buskerud. Området har eit rikt artsmangfald, med fleire kravfulle soppar knytte til kalkbarskog. Heile 27 raudlisteartar er påvist innanfor området, derav 16 soppar, 2 lav og 9 karplantar.

Mangeloppfylling

Området oppfyller manglar i skogvernet knytt til skogtypane kalkfuruskog og kalkgranskog, samt gammalskog i mellomboreal vegetasjonssone.

Avgrensing

Avgrensinga er gjort etter dialog mellom Statsforvaltaren og grunneigarrepresentant, og speglar det arealet grunneigarane er interesserte i å tilby og som er aktuelt for ordninga med frivillig vern av skog.

Kulturhistoriske verdiar

Det er ingen automatisk registrerte kulturminne i området. Statsforvaltaren kjenner heller ikkje til at det er kulturminne frå nyare tid innanfor området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovudsak knytte til friluftsføremål. Det er både traktorvegar og stiar i området. Ei kraftlinje ligg inntil verneområdet i aust. Under det føreslåtte verneområdet ligg det eit vasskraftverk.

Avveging mellom skogbruk og skogvern

Tilbodet har kome inn etter februar 2022 og krev difor ei avveging. Det er utarbeidd eit skjema som skal fyllast ut av Statsforvaltaren, og her kjem skogbruk ut med verdi S5 (kan ha betydning for tømmerutgangen). Verneverdiane får verdi V2 (har betydning for vern). I matrisen frå nemnde skjema er feltet V2S5 eit område som kjem ut som grønt, og kan difor gå vidare i verneprosessen.

Planstatus

Verneforslaget er sett av til landbruks-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel. Det ligg ei aktsemdssone for skred innanfor området som er tilbodt for vern (H_310).

9.6. Rusteåne, Gol kommune

Kommune: Gol

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 904 daa

Berørte eigedomar: 4/11, 5/16, 7/1, 10/12, 13/1, 13/14, 13/23, 13/37.

Elva Ruståne har forma ei av dei største bekkekløftene i Hallingdal. Området ligg like søraust for Gol sentrum og skjer seg ganske bratt ned i den sørvendte lia.

Verneføremål og verneinteresser

Føremålet med forskrifta er å ta vare på eit område som har særskilt betydning for biologisk mangfald og utgjer ein spesiell geologisk førekomst i form av ei stor bekkekløft.

Det er ei målsetjing å ta vare på verneverdiane i mest mogleg urørd tilstand, og eventuelt vidareutvikle dei.

Området vart kartlagt i 2008 som del av systematiske undersøkingar av bekkekløfter i regi av direktoratet. Sjølv om kløfta ligg sørvendt, er ho så djup og trong at partia nær elva er godt skjerma og gjev grunnlag for typiske bekkekløftartar. Elva dannar ikkje fossefall av betydning og har ein ganske rett og jamn form, utan større sidekløfter. Berggrunnen er stort sett fattig kvartsitt med innslag av migmatitt (gneis). Gran er dominerande, sjølv om det òg finst noko furu. Det er lite innslag av lauvtre. Blåbærskog og delvis småbregneskog er dei viktigaste vegetasjonstypene, men med aukande innslag av lågurtskog og bærlyngskog nedover i kløfta. Tre naturtypar med nemninga bekkekløft og bergvegg-bekkekløft er registrert etter DN-handbok 13, der to har A-verdi og éin har B-verdi. Totalt er 12 raudlisteartar så langt kjende, og området er vurdert som regionalt til nasjonalt verdifullt.

Mangeloppfylling

Området fyller manglar i skogvernet knytt til skogtypane bekkekløft med bergveggar og gammalskog i mellomboreal vegetasjonssone (nedre del).

Avgrensing

Avgrensinga er gjort etter dialog mellom Statsforvaltaren og grunneigarrepresentant, og speglar det arealet grunneigarane ønskjer å tilby og som er aktuelt for ordninga med frivillig vern av skog. Eit elvekraftverk midt i tilbodsområdet ligg på frådelt tomt og blir halden utanfor verneområdet etter ønskje frå eigar.

Kulturhistoriske verdiar

Det er ingen automatisk registrerte kulturminne i området. Statsforvaltaren kjenner heller ikkje til at det finst kulturminne frå nyare tid innanfor området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er hovudsakleg knytte til skogbruk, beite og energiproduksjon. Moglegheita til å drive skogbruk vil falle bort, medan beitemoglegheitene blir oppretthaldne. I dag er det ein hjortefarm som grensar til tilbodsområdet, der eit sperregjerde ligg delvis innanfor området. Det er bygd eit elvekraftanlegg midt i tilbodsområdet, og eldre flyfoto viser at dette må ha skjedd før 1963. Andre data tyder på at kraftverket stod ferdig i 1960. Frå demninga går det tilløpstunnel til Hemsil II. Sjølve kraftverket ligg inne i fjellet ved Gol sentrum. Maksimal overføringskapasitet er ifølgje NVE 11 m³/s. Det er Hafslund AS som eig anlegget, og dei ønskjer eit større sikringsområde rundt kraftanlegget. Dei ber om at eigedomen deira blir halden utanfor vernet. Dei skriv òg at det på sikt kan bli aktuelt å erstatte trappene ned til demninga med ein veg. Statsforvaltaren har etter innspelet hatt dialog med Hafslund om tilkomst. Hafslund har gjort vidare feltundersøkingar om vegtilkomst, og skriv at "vi finn ingen område som er betre eigna enn den vi allereie har. Den må sikrast, og det må truleg gjerast sikringstiltak i området rundt dagens trapp og sti bort til dammen. Ei verneforskrift for området må innehalde ei moglegheit for dispensasjon til å vedlikehalde og sikre dagens tilkomst. Tungt vedlikehald og frakt av utstyr vil skje med helikopter, og det er viktig at den moglegheita blir halden open i ei ny verneforskrift". Ordinært vedlikehald av anlegget vil vere tillate etter §4 i verneforskrifta, og større arbeid kan ein søkje om etter §7. Ettersom omfang og teknisk løysing av sikringstiltak må prosjekterast nærare, meiner Statsforvaltaren at det er naturleg å handsame dette som ein dispensasjon frå vernevedtaket etter naturmangfaldlova § 48.

Ved 50-årsflom har NVE rekna ut at alt vatnet vil gå i Rusteåne. I NVE sitt brev til Olje- og energidepartementet 23.6.2021 (saksnr. 18/1083) er revisjon av konsesjonsvilkåra for Hemsil II omtalt, men det er avklart at det ikkje er omfatta av konsesjonen for Hemsilvassdraget i Buskerud m.v. 25. januar 1957. Av nemnde brev på s. 17 går det fram at NVE har opna revisjonssak (NVE 200700391-13). Vann-Nett viser at NVE i 2016 har avvist å vurdere minstevassføring. Konklusjonen er derfor at det ikkje er krav til minstevassføring i Rusteåne. Rusteåne har dekningsareal på 86 km² med middels tilsig på 38 millionar m³/år (1,2 m³/s). Rusteåne har vassførekomst-ID 012-45-R og er karakterisert som "sterkt modifisert vassførekomst (SMVF)" der "god økologisk tilstand ikkje er realistisk", og miljømålet er redusert til "moderat økologisk potensial".

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbodet kom inn etter februar 2022 og krev difor ei avveging. Det er utarbeidd eit skjema som skal fyllast ut av Statsforvaltaren, og her kjem skogbruk ut med verdi S7 (mindre betydning for tømmeretilgangen). Verneverdiane får verdi V2 (har betydning for vern). I matrisen frå nemnde skjema kjem feltet V2S7 ut som grønt, og kan difor gå vidare i verneprosessen.

Planstatus

Verneforslaget er avsett til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel. Det ligg ei aktsemdssone for skred innanfor området som er tilbodt for vern (H_310).

9.7. Holum skog, Nittedal kommune

Kommune: Nittedal

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 198 dekar

Berørte eiendommer: 2/100, 2/6, 2/174

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel granskog i lavlandet og forekomster av rik sump- og kildeskog. Videre er formålet å ivareta et område med særskilt betydning for biologisk mangfold som levested for truede arter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Skogen er gammel granskog på middels bonitet med innslag av rike sumpskogsområder i sør-øst. Området er vurdert til regionalt verneverdig til nasjonalt verneverdig (**-***). Området er lite, men har en svært lang kontinuitet, rikelig med død ved og store dimensjoner både av levende biomasse og død ved. Området er et svært viktig nærfriluftsområde og her vil man oppleve skog som er ganske nær naturskog.

Mangeloppfyllelse

Området vil spesielt bidra til å dekke mangler i skogvernet knyttet til lavereliggende gammel granskog.

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog.

Kulturhistoriske verdier

Det er ikke registrert kulturminner eller kulturmiljø i det avgrensede området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Området er svært lite, og det er kun eksisterende stier som er registrert i området. Dette gjenspeiler også brukerinteressene som er knyttet til naturopplevelser og rekreasjon. Området ligger nær befolkningssentra og brukes som et lokalt friluftsområde.

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til...

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Området ble tilbudt før februar 2022, og da er det ikke nødvendig med en formell avveining. Men grunnet områdets størrelse, lange kontinentet og mengden av stående og liggende død ved, så anser vi at verdien for skogbruk er svært begrenset.

Planstatus

En liten del i vest, øst for kraftlinje på gnr. 2/174 er regulert til park i en eldre regulering (før 1985). Resten av området er regulert til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift.

9.8. Skreikampen, Eidsvoll kommune

Kommune: Eidsvoll

Fylke: Akershus

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 2821 daa

Berørte eiendommer: 252/1,2, 252/3, 253/2, 253/4, 253/16,17, 255/7,12,24, 255/11, 256/1, 256/5, 257/1, 258/3, 258/1,2.

Skreikampen ligger på vestsiden av Mjøsa litt nord for Feiring i Eidsvoll kommune.

Verneforslaget omfatter store deler av den bratte nordøstvendte lisen der Skreifjella går ned mot Mjøsa samt noe av topplatået.

Verneformål og verneinteresser

Området utgjør det største sammenhengende gammelskogsområdet i lavlandet rundt Mjøsa. Området er preget av tidligere tiders hogst, men lite påvirket av nyere inngrep. Den høye produktiviteten gir godt potensial for å utvikle rikelige mengder død ved innen kort tid. Brattlia ned til Mjøsa har stor høydegradient og 6 bekkekløfter, som gir stor variasjon i lokalklima og naturtyper. Granskog dominerer, men i bekkekløftene samt nedre deler av lia finnes stedvis rikelig med boreale og edle løvtrær. Intermediær og svak lågurtskog er vanligst, mens rik lågurtskog finnes i noen av kløftene og stedvis lavest nede. Enkelte bratthellinger og skrenter har kalkkrevende vegetasjon. Høyere oppe i lia dominerer blåbærskog, mens eksponerte rygger og skrinne lisoner består av barblandingsskog. Det er påvist 12 rødlistearter samt forekomster av de rødlistede naturtypene kalkgranskog (VU) og høgstaudegranskog (NT).

Mangeloppfyllelse

Området fyller mangler i skogvernet knyttet til lavereliggende, gammel og høyproduktiv skog, bekkekløfter samt innslag av kalk.

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog.

Kulturhistoriske verdier

Det er ingen automatisk registrerte kulturminner i området.

Av nyere tids kulturminner finnes det rester av gamle gruveanlegg fra da fra Feiring Jernverk drev jernutvinning i området på 1800-tallet. Ifølge Eidsvoll kommunes kommunedelplan for kulturminner, regnes Feiring jernverk som et av de best bevarte jernverksområdene i Norge fra tidsperioden etter den industrielle revolusjonen. Hoveddelen av gruveanlegget ligger utenfor verneforslaget i sør, men fire inngjerdede gruveåpninger ligger innenfor verneforslaget. Forskriftsforslaget åpner for at det kan utføres sikring og andre nødvendige tiltak knyttet til gruveanlegget.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til friluftsliv, skogbruk og beite. Mulighet til å drive skogbruk vil gå ut, mens muligheten til å bruke området til beite opprettholdes.

Skreikampen er Eidsvolls høyeste topp og et populært turmål. Verneforslaget legger opp til at det enkle friluftslivet som blir utøvd i området i dag i hovedsak kan fortsette. Eksisterende stier kan vedlikeholdes, det samme kan klopper, benker og andre innretninger som fantes i området på vernetidspunktet. Eksisterende skiløype kan driftes og vedlikeholdes. Nye tilretteleggingstiltak innenfor verneområdet vil ikke være tillatt. Bålbrenning er i utgangspunktet forbudt, men det vil være tillatt å brenne bål med medbragt ved og tørrkvist fra bakken.

Det er to registreringer av jern i området ved de gamle gruvene. NGU har begrenset informasjon i området, men basert på den informasjonen som foreligger har de ingen indikasjon på at dette er mineralressurser som vil ha noen særlig økonomisk interesse. Eventuell informasjon om eller merknad til denne registreringen kan meldes til Statsforvalteren gjennom høringsperioden.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn før februar 2022 og krever ikke avveining.

Planstatus

Verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel. Det ligger en faresone for flomaktsomhet langs en bekkekløft innenfor området som tilbys for vern (H_320).

9.9. Utvidelse av Trestikle naturreservat, Drammen kommune

Kommune: Drammen

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 212 dekar

Berørte eiendommer: 337/2

Verneformål og verneinteresser

Trestikle naturreservat ligger i Røysjømarka sør for Drammen by. Det foreslås utvidet mot øst slik at Hansåsen mellom Røysjø og Mellomdammen inkluderes. Utvidelsesarealet ligger i sørboreal sone på ca. 200-300 moh. Det består hovedsakelig av fattig gran- og furuskog, men har også innslag av litt rikere grunn og svak lågurtskog. Det består nesten utelukkende av eldre skog. Det er store arealer med stående død gran, trolig pga. soppsykdom eller insekt. Flere steder forekommer liggende død ved. En forekomst i nord har høyproduktiv granskog med mye liggende død ved i ulike nedbrytningsstadier og store dimensjoner. Utvidelsen vil øke arealet av Trestikle naturreservat og gi mer sammenhengende gammelskog og død ved.

Mangeloppfyllelse

Verneforslaget inneholder produktiv skog i lavlandet. Området har gammel granskog med naturskogelementer.

Avgrensing

Verneforslaget er avgrenset av eiendomsgrense, samt grense mot vann.

Kulturhistoriske verdier

De er ingen registrerte kulturminner i området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er knyttet til skogsdrift, friluftsliv og drikkevann. Det går en traktorvei inn i området fra sør. I kommunal kartlegging er området Knive Trestikla beskrevet som et viktig friluftslivsområde med nærturterreng. Det ligger ei hytte på åsen i sørøst.

Det meste av arealet ligger innenfor nedbørsfelt med strenge restriksjoner pga. drikkevann. Verneforslaget har grense mot Mellomdammen og Røysjø, begge disse er i drift som vannforsyning til en fabrikk og som reservevann. Endrede rammebetingelser gjør at driften er oppe til vurdering.

Det er ikke registrert forekomst av mineraler, grus eller pukk innenfor området.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining mellom skogbruk og skogvern. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S4 (*kan få betydning for tømmertilgangen*). Verneverdiene får verdi V3 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V3S4 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Hele arealet er avsatt til LNFR i kommuneplanens arealdel. Det meste av arealet er hensynsone på grunn av nedbørfelt for drikkevann.

10. Vedlegg

- Forskrift og kart for Fyranflaget naturreservat, Krødsherad kommune
- Forskrift og kart for Gåsebekken naturreservat, Lier kommune
- Forskrift og kart for Vefferstad naturreservat, Lier kommune
- Forskrift og kart for utvidelse av Tronstad naturreservat, Lier kommune
- Forskrift og kart for Robøle naturreservat, Gol kommune
- Forskrift og kart for Rusteåne naturreservat, Gol kommune
- Forskrift og kart for Holum skog naturreservat, Nittedal kommune
- Forskrift og kart for Skreikampen naturreservat, Eidsvoll kommune
- Forskrift og kart for utvidelse av Trestikle naturreservat, Drammen kommune
- Adresseliste